

16.6.2025

Kaupunginhallitus

Aika: 16.6.2025 klo 13:00 - 17:04

Paikka: Kaupunginhallituksen istuntosali, Vaasanpuistikko 10, 2. krs

OSALLISTUJAT

Jäsenet / Varajäsenet

Granholm Jasmin, puheenjohtaja
Alhonnoro Lotta, poistui klo 16.19 § 182 jälkeen
Mäkynen Jukka
Bäckman Dan
Somppi Sari, poistui klo 16.16 § 182 aikana
Blomfeldt Ragnvald
Koski Susanna, poistui klo 16.19 § 182 jälkeen
Jousmäki Ida
Kivimäki Jorma
Granfors Ulla, varajäsen (Mahdin sijalla)

Poissa

Heinonen Marko
Mahdi Ramieza

Esittelijät

Häyry Tomas, kaupunginjohtaja, poistui klo 16.30 § 175 jälkeen
Knookala Christina, sivistystoimen johtaja, poistui klo 16.50 § 179 aikana
Järvelä Markku, kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Karjalainen Jari, konsernihallinnon johtaja

Muut osallistujat

Villanen Frans, kaupunginvaltuuston puheenjohtaja
Luoma Kai, kaupunginvaltuuston I varapuheenjohtaja
Karppi Päivi, kaupunginvaltuuston II varapuheenjohtaja
Raunio Cecilia, talous- ja strategiajohtaja
Ylisalmi Marja, kaupunginlakimies
Mäki-Krekola Marjo, hallintojohtaja, pöytäkirjanpitäjä
Eklund Petur, kaupungingeodeetti, klo 15.08-16.17 esittelemässä § 182

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kokous todettiin laillisesti kokoonkutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Pöytäkirjan tarkastustapa

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Jukka Mäkynen ja Dan Bäckman.
Pöytäkirja tarkastetaan sähköisesti 23.6.2024.

Asioiden käsittelyjärjestystä muutettiin siten, että ensin käsiteltiin §:t 165-174, sitten § 182 ja sen jälkeen jatkettiin asialistan mukaisessa järjestyksessä.

Pöytäkirja käsittää

Pykälät 165 - 182, yhteensä 18

Pöytäkirjan varmennus

16.6.2025

Kaupunginhallitus

Jasmin Granholm §:t 165-173 ja
175-182

Puheenjohtaja

Marjo Mäki-Krekola

Pöytäkirjanpitäjä

Lotta Alhonnoro § 174

Puheenjohtaja

Pöytäkirjan tarkastus

Jukka Mäkynen

Dan Bäckman

Pöytäkirja yleisesti nähtävillä

Vaasan kaupungin verkkosivuilla 24.6.2025

Liitteenä muutoksenhakuohjeet.

16.6.2025

Kaupunginhallitus

VAASA/2181/00.01.06/2025

§ 181 Hallituksen esitys eduskunnalle toimeentulotuen kokonaisuudistukseksi, Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön lausuntopyyntö, VN/34692/2024

Julkinen

Valmistelija Hallintojohtaja Marjo Mäki-Krekola, puh. 040 487 9194, marjo.maki-krekola(at)vaasa.fi
Hyvinvointijohtaja Virve Flinkkilä, puh. 040 512 8830, virve.flinkkila(at)vaasa.fi
Hyvinvoinnin asiantuntija Sanna Kärkkäinen, puh. 040 352 8532, sanna.karkkainen(at)vaasa.fi

Oheismateriaali

Lausuntopyyntö toimeentulotuen kokonaisuudistuksesta 16.05.2025

Vaasan kaupungin lausunto

Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö pyytää lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle toimeentulotuesta annetun lain, sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä annetun lain 64 §:n ja kuntouttavasta työtoiminnasta annetun lain 10 §:n muuttamisesta. Lausunnot pyydetään toimittamaan viimeistään 27.6.2025.

Esityksen tavoitteena on vahvistaa toimeentulotuen luonnetta viimesijaisena ja väliaikaisena tukimuotona. Esitysluonnos sisältää myös ehdotuksia, joiden tavoitteena on vahvistaa tuensaajan velvollisuutta käyttää tulonsa omaan elatukseensa ja yksinkertaistaa perustoimeentulotuen käsittelyä. Lisäksi esityksen mukaan kuntien rahoitusosuutta perustoimeentulotuesta lisättäisiin 18-24-vuotiaiden toimeentulotuen saajien osalta. Tämä korvattaisiin kunnille peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmän kautta.

Vaasan kaupunki kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto hallituksen esitykseen koskien toimeentulotukilain kokonaisuudistusta.

Lausunnon valmistelu on tehty yhteistyössä hyvinvointipalvelujen ja Pohjanmaan työllisyysneuvoston kesken, kuullen kaupungin muita toimintoja, kuten nuorisopalveluja.

1. Velvoitteeseen ilmoittautua työttömäksi työnhakijaksi, velvoitteeseen hakea ensisijaista etuutta ja perusosan alentamiseen liittyen

a) Ensisijainen etuus

Keskeinen uudistus tässä hallituksen ehdotuksessa on, että hakijalle säädetään aiempaa vahvempi velvoite hakea ensisijaista etuutta. Ensisijaiset etuudet työkäisillä ovat pääosin työttömyysturva ja yleinen asumistuki. Arvion ensisijaisesta etuudesta tekee Kela. Hakijan on haettava etuutta kuukauden määräajalla. Toimeentulotuen perusosaa alennetaan 50

16.6.2025

Kaupunginhallitus

VAASA/2181/00.01.06/2025

%, jos vaadittua ensisijaista etuutta ei ole haettu.

Väestötason tutkimuksessa on todettu, että mitä pidempään työttömyys on jatkunut, sitä todennäköisemmin henkilöllä työnhakua vaikeuttava terveyshaitta (Laaksonen et al. 2024). Osatyökykyisiä työnhakijoita arvioidaan olevan vähintään 300 000 kuntien työllisyyspalveluissa (Vates 2025). Voidaan arvioida, että toimeentulotukea tarvitsevilla työkvyttömien tai muuten työllistymisen suhteen haastavassa asemassa olevien osuus on suurempi kuin työnhakijoissa yleisesti. Vaasan kaupunki toteaa, että työnhakuvelvoite kokoaikatyöhön ei poista markkinoilta osatyökykyisiä tai vajaakuntoisia henkilöitä, joilla ei tosiasiallisesti ole mahdollisuutta työskennellä tai työllistyä kokopäiväisesti. Siten on ongelmallista, jos työttömyyskorvausta on mahdollisuutta saada ensisijaisena etuutena vain kokopäivätyötä haettaessa.

b) Velvollisuus työnhakijaksi ilmoittautumiseen

Velvollisuus työttömäksi työnhakijaksi ilmoittautumiseksi kohdistettaisiin kokoaikatyön hakemiseen myös osa-aikatyötä tekevillä (alle 30 viikkotuntia) ja päätoimisilla opiskelijoilla, joilla ei ole opintotukioikeutta. Yrittäjien kohdalla kannattamaton yritystoiminta on lopetettava, jotta muodostuisi oikeus perustoimeentuloon. Lisäksi lakiehdotuksessa esitetään velvollisuus ilmoittautua työvoimapalveluihin laajennettavaksi myös niihin henkilöihin, joilla on lääkärin lausunto työkyvyttömyydestä, mutta ei siihen liittyvää ensisijaista etuutta. Velvollisuus ilmoittautua työttömäksi kokoaikatyön hakijaksi olisi myös silloin, kun asiakkaan elämänhallinnassa havaittaisiin palveluiden yhteydessä merkittäviä puutteita (s. 61-62). Lasta kotona hoitavien tilanteissa jatkossa vain alle 3-vuotiaan lapsen hoito kotona kotihoidontuella katsottaisi hyväksyttäväksi syyksi olla ilmoittautumatta työnhakijaksi (s. 62). Omaishoitajien on myös ilmoitauduttava kokoaikaisiksi työnhakijoiksi, ellei omaishoitaja toimi omaishoidon tuesta annetun lain (937/2005) mukaisena omaishoitajana siten, että omaishoidon tuesta laaditussa sopimuksessa tarkoitetun hoidon sitovuus on vähintään 4 tuntia päivässä (s. 81).

Vaasan kaupunki katsoo, että hallituksen esityksen mukainen hallituksen esityksen mukainen opiskelijoiden velvollisuus ilmoittautua työnhakijaksi, jos oikeutta opintotukeen ei ole, voi pitkällä aikavälillä heikentää työllisyyttä. Työnhakuvelvoite voi hidastaa opintoja, tai johtaa jopa opintojen keskeyttämiseen. Työmarkkinoille voi silloin päätyä aiempaa enemmän henkilöitä vailla koulutusta. Suoritettu tutkinto parantaa mahdollisuuksia työllistyä työelämässä. Aikuiskoulutustuen lakkaaminen on vaikeuttanut työikäisten lisäkouluttautumista. Kouluttautuminen mahdollistaa muuttuvissa työelämän vaatimuksissa toimimista. Yrittäjien kohdalla esitetty muutos kasvattaa riskiä yrittämiseen, ja sillä voi siten olla passivoiva vaikutus.

16.6.2025

Kaupunginhallitus

VAASA/2181/00.01.06/2025

Vaasan kaupunki haluaa myös tähdentää, että toimeentulotuen saajan työ- ja toimintakyky tulee tutkia, ennen kuin velvoitetaan ilmoittautumaan kokoaikaiseksi työnhakijaksi. Tosiasiallisesti ensisijainen tarkoituksenmukainen etuus voi olla sairaspäiväraha, kuntoutustuki tai työkyvyttömyyseläke. On myös huomioitava, että ensisijaisen etuuden lisäksi on tärkeää, että henkilö saa tilanteessaan tarkoituksenmukaiset palvelut, ja etteivät lisävelvoitteet esimerkiksi työnhakuvelvoitteen täyttämisen suhteen heikennä terveystilannetta. Toimeentulotuen muutoksissa on turvattava mahdollisuus osallistua tarvittaviin palveluihin tulotasosta riippumatta. Osatyökykyisten osalta on huomioitava, että 30 viikkotuntia on (väliaikaisesti tai pysyvästi) osatyökykyiselle henkilölle suuri tuntimäärä. Kokoaikatyön hakemiseen liittyvä lisäkuormitus voi viedä osatyökykyisen käytettävistä olevista voimavaroista huomattavan osan.

Vaasan kaupungin näkemyksen mukaan hallituksen esityksessä ei ole riittävästi huomioitu, että moni omaishoitaja ei hae tai ei ole oikeutettu omaishoidon tukeen. Omaishoidon moninaiset tilanteet, esim. oman lapsen sairastaminen, tai nuori aikuinen oman vanhempansa omaishoitajana, tulisi voida huomioida työnhakuvelvoitetta asetettaessa.

c) Perusosan alentaminen

Perusosan alentamiseen on esitetty useita muutoksia. Pykälän 1 momentin johtolauseen sanamuoto "voidaan alentaa enintään 20 prosenttia" ehdotetaan muutettavaksi muotoon "alennetaan 20 prosenttia". Lisäksi on määritetty, että perusosan alentaminen tulisi aina toteuttaa, mikäli alentamiselle säädetyt edellytykset täyttyvät, eikä alentamista voitaisi pitää kohtuuttomana (s. 64).

Lisäksi toimeentulotuen perusosan alentamisesta poistettaisi aiempi vaatimus kahden kuukauden aikarajasta. Aikaraja on aiemmin joissain tapauksissa estänyt toimeentulotuen perusosan alentamisen toimeenpanemista. Perusosan alentamisen kesto linkittyisi lakiehdotuksessa työttömyysturvan katkeamisen keston siten että 7-30 päivän katkos työttömyysturvassa alentaisi toimeentuloa kuukaudeksi ja 45 päivän katkos kahdeksi kuukaudeksi. Työttömyysturvan katkos toistaiseksi aiheuttaisi perusosan alentamisen vähintään kahdeksi, ja enintään kuudeksi kuukaudeksi.

Vaasan kaupunki pitää velvoitetta ilmoittautua työnhakijaksi ja noudattaa työllistymistä edistäviä toimia, sekä kieltäytymisistä johtuvia nykyisen työttömyysturvalain mukaisia sanktioita kannatettavina myös toimeentulotuen varassa olevilla. On kuitenkin huomioitava, että mikäli toimeentulotukea alennetaan 50 %:lla tarjotusta työstä, koulutuksesta, palvelusta tai velvoitteesta kieltäytymisen vuoksi hallituksen esityksen mukaisesti, tarkoittaa se haastetta selviytyä elinkustannuksista ja mahdollisesti myös ongelmien kasautumista. Velvoittavuuden läpikäynti siten, että toimeentulotuen hakija ymmärtää seuraukset, on siksi erittäin tärkeää. Joskus kieltäytyminen toimenpiteistä

16.6.2025

Kaupunginhallitus

VAASA/2181/00.01.06/2025

johtuu mm. matkustamisesta Suomen ulkopuolelle. Tässä kohdin viimesijaiseksi etuudeksi rakennettua järjestelmää voidaan väärinkäyttää. Yleisesti kuitenkin toimeentulotuen alikäyttöä pidetään väärinkäyttöä suurempana ongelmana (Zitting & Kainulainen 2025). Lisäksi on huomioitava, että tilapäisen suojelun piirissä olevien oikeudet ensisijaisiin etuuksiin ovat rajoitettuja.

Vaasan kaupunki näkee tärkeänä sen, että esityksessä esitetty perusosan alentaminen tehdään vain, mikäli se ei vaaranna ihmisarvoisen elämän edellyttävän turvan mukaista välttämätöntä toimeentuloa eikä alentamista voida pitää muutoinkaan kohtuuttomana.

d) Muut asiat liittyen velvoitteeseen ilmoittautua työttömäksi työnhakijaksi, hakea ensisijaista etuutta ja perusosan alentamiseen

Ehdotuksessa on esitetty, että jatkossa lääkehoidon arviointi kustannusvaikuttavuudesta ja korvattavuudesta kuuluisi toimeentulotuesta päättävälle. Erityisesti kustannusvaikuttavuusarvioinnin tarve tulisi tehdä kalliiden lääkkeet, esim. lihavuuden ja syövän hoitoon tarkoitettujen lääkkeiden kohdalla (s. 64).

Lisäksi ehdotukseen on kirjattu taustaosiossa, että työkykyistä toimeentulotuen hakijaa voidaan velvoittaa työskentelemään julkisorganisaation osoittamissa työtehtävissä, mikäli työtehtäviä ja palveluita on saatavilla. Tämän ehdotuksen malli on otettu Tanskasta (s. 4).

Vaasan kaupunki ei kannata lääkehoidossa kustannusvaikuttavuuden arvioinnin siirtämistä toimeentulotuen päätöksen toimeenpanijalle. Lääkityksen tarpeellisuus ja kustannusvaikuttavuusarvio kuuluu terveydenhuollon piiriin.

Vaasan kaupunki katsoo, että kirjaus veloitteesta julkisorganisaatiossa työskentelystä on epäselvä, ja tarvitsee toteutuessaan merkittävää täsmennystä. Kaupunki toteaa, että työskentelyvelvoite koskisi vain pientä joukkoa, ja työveloitteen toteuttaminen vaatisi kaupungilta lisäresursseja, jotka olisivat tehokkaammin hyödynnettävissä varhaisemman vaiheen tukipalveluissa.

2. Perusosan suuruuteen liittyvä lausuntopalaute:

Perusosan suuruudeksi esitetään yksinasuvan henkilön osalta 449,86 €. Lisäksi esitetään muutoksia perusosan huomioon otettavissa tuloissa. Voimassa olevan pykälän 2 momentin 1 kohdan mukaan henkilön ja perheen tulona ei oteta huomioon vähäisiksi katsottavia ansiotuloja ja avustuksia. Tätä rajattaisiin siten, että ainoastaan alle 18-vuotiaan vähäisiksi katsottavat ansiotulot ja avustukset jätettäisiin ottamatta huomioon. Vähäisillä ansiotuloilla ja avustuksilla tarkoitettaisiin esimerkiksi syntymäpäivälahjoja ja vähäisiä tai satunnaisia ansiotuloja. Täysi-ikäisten osalta vähäisetkin ansiotulot ja avustukset otettaisiin täysimääräisesti huomioon sekä henkilön että perheen tuloina (s. 68).

16.6.2025

Kaupunginhallitus

VAASA/2181/00.01.06/2025

Vaasan kaupunki katsoo, että huomioon otettavissa tuloissa perheen alle 18-v tulojen ja avustusten huomiotta jättäminen vahvistaa nuoren positiivista kuvaa työn tekemisestä ja oman toimeentulon tienaamisesta työllä ja voi osaltaan vähentää ylisukupolvista työttömyyttä. Vaasan kaupunki suhtautuu kriittisesti huomioon otettavien tulojen leikkauksiin, sillä kasvaneet elinkustannukset ja viimesijaiseen etuuteen kohdentuvat leikkaukset haastavat vaikeassa elämäntilanteessa olevien selviytymistä ja vaikeuttaa tilannetta entisestään. Koska välttämättömän toimeentulon ja sosiaalisesti hyväksyttävän elintason turvaaminen on lakisääteinen velvoite (Tuovinen 2025), perusosan alentaminen voi tarkoittaa kunnalle yksittäisissä tapauksissa lisääntyviä velvoitteita löytää palveluratkaisuja, että välttämätön tuki on saatavilla, erityisesti jos taustalla on samanaikaisesti useita vaikeuksia. Etenkin ylisukupolvisia negatiivisia vaikutuksia tulee pyrkiä vähentämään.

Vaasassa perustoimeentulotukea sai 8,2 % 18-24 -vuotiaista vuonna 2024. Pitkäaikaisesti toimeentuloa saaneita tästä ikäryhmästä oli 1,4 % Osuudet ovat hieman suuremmat kuin Pohjanmaalla yleisesti (vastaavat luvut 6,8 % ja 1,2 %), mutta pienemmät kuin koko maassa (12,7 % ja 2,6 %). Sekä Vaasassa että Pohjanmaalla ja koko maan tilanteessa tässä ikäryhmässä pitkään toimeentulotukea saavien osuus on suurin verrattuna ikäryhmiin 25-64 -vuotiaita ja 65 -vuotta täyttäneisiin. (Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet).

Vaasan kaupunki kannattaa uudistuksen takana olevaa ajatusta saada useampia henkilöitä palveluiden piiriin, ja muiden ensisijaisten etuuksien selvittämistä. On kuitenkin tärkeä huomioida, että tämän hetken tilannekuvassa Vaasassa erityisesti nuorten osalta on havaittavissa aiempaa useammin, ja aiempaa vaikeampia elämäntilanteita. Vaikean taloudellisen ahdingon lisäksi aiempaa useampi on jäänyt tilaan, jossa työtä ei saa puuttuvan työkokemuksen vuoksi. Lisäheikennysten esittäminen viimesijaiseen turvaan tässä tilanteessa, jossa myös työttömyysturvaan ollaan edelleen tekemässä lisäämässä heikennyksiä, oletettavasti lisää tarvetta kaupungin tarjoamille palveluille. Vaasan kaupungin näkemyksen mukaan tämä todennäköisesti lisäisi pitkällä aikavälillä kustannuksia, jotka olisivat ennaltaehkäistävissä varmistamalla riittävä perusturva, jolta voi pudota vain usean laiminlyönnin seurauksena. Siksi Vaasan kaupunki ei pidä esitystä tältä osin kannatettavana. Vaasan kaupunki kokee, että resursseja tulee ohjata palveluiden kehittämiseen vastaamaan paremmin kuntalaisten palvelutarpeisiin, mikä tuo pitkällä aikavälillä säästöjä. Sen sijaan taloudellisen ahdingon syventäminen nykyisessä työmarkkinatilanteessa voi tuoda ennakoimattomia kuluja.

Vaasan kaupunki näkee, että erityisesti nuorten ja lapsiperheiden osalta on huomioitava, että kyse on pitkäaikaisista vaikutuksista. Taloudellinen ahdinko heikentää nuorten hyvinvointia, osallisuutta ja mahdollisuuksia osallistua täysipainoisesti opiskeluun, työhön tai sosiaaliseen elämään. Köyhyyden vaikutukset lapsilla ja nuorilla ulottuvat pitkälle aikuisuuteen ja voivat johtaa pitkäaikaisiin ongelmiin, joihin kunnan palvelutarjonnan on

16.6.2025

Kaupunginhallitus

VAASA/2181/00.01.06/2025

kyettävä vastaamaan. Riskinä on myös entistä suuremmat ruuhkat hyvinvointialueen erikoissairaanhoidon palveluihin mm. jo valmiiksi ruuhkaisten mielenterveyspalveluiden osalta.

3. Tiedon saamiseen ja luovuttamiseen liittyvä lausuntopalaute:

Lakiehdotuksessa on esitetty, että Kelalle lisättäisiin oikeus saada toimeentulotukiasian ratkaisemiseksi tarvittavat tiedot työttömyyskassalta ja rahalaitoksilta. Tavoite on lisäksi yksinkertaistaa rahalaitostiedusteluja. Rahalaitostiedusteluja käytettäisi tilanteissa, joissa olisi perusteltu syy epäillä annettujen tietojen riittävyttä tai luotettavuutta (s.69).

Vaasan kaupungin näkemyksen mukaan toimeentulotuen saajat ovat lähtökohtaisesti heikossa taloudellisessa ja sosiaalisessa asemassa. Monilla heistä on työ- ja toimintakykyyn liittyviä haasteita, joita tulisi ratkoa sosiaali- ja terveyspalveluilla. Perustoimeentulotuen toimeenpano vaatii erityistä osaamista, ja päätöksenteossa tarvitaan aina yksilöllistä harkintaa ja kokonaiselämäntilanteen huomioimista. Toimeentulotukioikeuden selvittelyssä on myös mahdollisuus tunnistaa henkilön palvelutarvetta laajemmin (Laki työllistymisen monialaisesta edistämisestä, 381/2023). Vaasan kaupunki katsoo, että on tärkeää, että hakijan pyynnöstä aiempaa laajempaan tiedon saamiseen ja luovuttamiseen olisi oikeus asioiden selvittämisen sujuvoittamiseksi. Vaasan kaupunki pitää ehdotusta hyödyllisenä, vaikka se ei ole suoraan verrattavissa tulorekisteriin. Käytännössä se sisältää tietosuojariskejä, mutta voi myös parantaa tuen saajien asemaa, kun tukihakemuksia ei hylätä vääränlaisten liitteiden vuoksi, mikäli Kela saa tiedot suoraan kassoilta ja rahalaitoksista. Muutos edistää myös kunnan tiedonsaantia alle 25 -vuotiaista toimeentulonsaannista, jossa nykytilanteessa tieto saadaan vasta neljän kuukauden yhtäjaksoisen perustoimeentulokauden jälkeen.

4. Kunnan rahoitusosuuden lisäämiseen liittyvä lausuntopalaute:

Tällä hetkellä kuntien osuus perustoimeentulotuen menoista on 50 prosenttia valtion rahoittaessa loput. Lakiesityksessä kuntien rahoitusvastuuta esitetään korotettavaksi 50 prosentista 100 prosenttiin silloin, kun toimeentulotuen hakijana on 18-24-vuotias henkilö, eikä toimeentulotukea hakevassa perheessä ole muun kuin 18-24 vuoden ikäisiä henkilöitä. Esityksessä arvioidaan, että rahoitusvastuun kasvattaminen ohjaisi kuntia kohdentamaan resursseja erityisesti em. ikäluokan palveluihin. Lisäksi ehdotuksessa linjataan, että kuntien rahoitusosuus tulisi korvata kunnille täysimääräisesti. Tämä on kirjattu toteutettavaksi peruspalveluiden valtionosuusjärjestelmän pysyvän lisäyksen kautta. Kunnille ei säädetä uusia velvoitteita tämän lisäyksen myötä.

Vaasan kaupunki vastustaa tätä esitystä, ja pitää kuntien rahoitusvastuun lisäämistä kohtuuttomana, sillä edelliset isot lakiuudistukset ovat jo kasvattaneet kuntien rahoitusvastuita mm. työttömyysetuuksien osalta. Nämä uudistukset vaikuttavat jatkossakin kuntatalouteen negatiivisesti heikentäen mahdollisuuksia tarjota palveluita

16.6.2025

Kaupunginhallitus

VAASA/2181/00.01.06/2025

kuntalaisille. Lakiesityksessä ehdotetaan, että kunnat vastaisivat kokonaan perustoimeentulotuen rahoituksesta 18-24 -vuotiaiden hakijoiden osalta. Hallituksen esityksen mukaisesti tavoitteena on ohjata kuntia panostamaan kyseisen ikäryhmän palveluihin. Valtioneuvoston selvitys vuodelta 2021 osoitti, että nykyinen 50 prosentin kuntarahoitus ei tuotas merkittäviä kannustinvaikutuksia toimeentulotukitarpeen vähentämiseen (Rissanen 2021).

Kunnilla on lähinnä välillisesti keinoja vaikuttaa toimeentulotuen tarpeeseen, esimerkiksi vaikuttamalla asumiskustannuksiin kaavoituksen sekä sosiaalisen asuntotuotannon kautta. Lisäksi on huomioitava, että nuoret toimeentulotuen saajat eivät ole yhtenäinen ryhmä: osa on toimeentulotuen varassa monisyisten sosiaalisten ja terveydellisten haasteiden vuoksi. Koska sosiaali- ja terveystyöpalvelut järjestetään hyvinvointialueilla, Vaasan kaupunki haluaa nostaa esiin kysymyksen pitäisikö niiden kantaa osa rahoitusvastuusta, ja miten hyvinvointialueita voidaan tukea ja kannustaa siihen, että palvelutarjonta vastaa erityisesti toimeentulotukea tarvitsevien palvelutarpeeseen. Tällä ryhmällä erityisesti sosiaali- ja terveystyöpalveluihin ohjautumista tulisi parantaa.

Yleisesti Vaasan kaupunki näkee tärkeänä nostaa keskusteluun kuntien ja hyvinvointipalveluiden yhteinen toiminta ja rahoituspohja tilanteissa, joissa kunnilla on taloudellinen kannuste toimiin, mutta tarvittavat palvelut ovat hyvinvointialueen vastuulla. Kunnilla pitäisi olla mahdollisuus saada hyvitystä tai jopa laskuttaa hyvinvointialuetta, jos on osoitettavissa, että tarpeelliseksi katsottujen palveluiden tarjonnassa on viivettä kunnasta riippumattomasta syystä. Tämä voisi luoda kannusteen erityisesti haastavissa tilanteissa olevien henkilöiden varhaiseen tukeen kunnan ja hyvinvointialueen yhteistyönä.

5. Asumismenojen tarkentamiseen liittyvä lausuntopalaute:

Esityksessä kuntia ja hyvinvointialueita velvoitetaan kehittämään edullisia asumispalveluita.

Vaasassa asunnottomuustilanne on pahentunut ja yksinelävien asunnottomien määrä kääntyi nousuun myös valtakunnallisesti vuonna 2024. Kohtuuhintaisista vuokra-asunnoista on pulaa, ja vuokra-asuntojen uudistuotanto on romahtanut. Asuntotuotannon romahtamisen taustalla on valtion tukeman asuntotuotannon muutokset (Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus ARA:n lakkautus) ja talouden epävarmuus. Vaasan vuokra-asuntotilanne on jo aiemmin ollut vaikea, ja tilanne on kiristynyt entisestään kaupungin viime vuosien voimakkaan väestönkasvun myötä. Kriisiytyneen asuntotilanteen lisäksi asumistuen osalta Vaasa on tiputettu kuntaryhmään III aiemman kuntaryhmä II sijaan vuoden 2025 alusta lähtien. Jo ennen tätä muutosta kohtuuhintaisia vuokra-asuntoja oli tarjolla Vaasassa hyvin vähän (Nylen 2024). Tällä hetkellä Vaasassa ei ole kohtuuhintaista asuntotuotantoa.

16.6.2025

Kaupunginhallitus

VAASA/2181/00.01.06/2025

Vaasassa asunnottomuuden kasvun taustalla nähdään olevan erityisesti leikkaukset sosiaaliturvaan ja elinkustannusten ripeä nousu. Asunnottomuusriski koskee aiempaa laajempia ihmisryhmiä ja se liittyy yhä vahvemmin taloudellisiin vaikeuksiin. Suurin taustatekijä eriarvoisuudessa turvallisuuskokemuksen suhteen on köyhyys- ja syrjäytymisriski. Asunnottomuus on äärimmäinen syrjäytymisen muoto ja asunnottomuuden vähentäminen on siksi tärkeää yhteiskunnallisen eriarvoisuuden vähentämiseksi.

Vaasan kaupunki toteaa, että lainsäädännön muutokset eivät saa johtaa tilanteeseen, jossa hakija joutuu vuosittain hakemaan uutta asuntoa toimeentulotuen perusosan alentamisen tai sen uhan vuoksi. Erityisesti on huomioitava tosiasialliset mahdollisuudet löytää soveltuva asunto ja etenkin lapsiperheiden kohdalla pysyvyys (päiväkoti, koulu, harrastukset, kaverit) huomioiden Vaasan haastava asuntotilanne.

6. Vaikutusten arviointiin liittyvä lausuntopalaute:

Vaikutusten arvioinnissa on tuotu esiin, että perusosaa alennettaisi vain silloin, kun se sen ei katsota vaarantavan kotitalouden ihmisarvoisen elämän kannalta välttämätöntä toimeentuloa tai katsota muutoin olevan kohtuutonta. Tämän harkinnan on arvioitu estävän perusosan alennuksen noin 10 % tapauksissa.

Työllisten määrän kehitys sisältää monta epävarmuustekijää. Työmarkkinatilanne ja henkilöiden työ- ja koulutustausta vaikuttaa merkittävästi mahdollisuuksiin työllistyä avoimille työmarkkinoille. Työvoimaviranomaisen työmäärä tulee lisääntymään, kun yhä useampia velvoitetaan ilmoittautumaan työnhakijaksi.

Lisäksi hallituksen esityksessä tuodaan esiin tilanteita (s.31), joissa sosiaalihuolto ei ole tavoittanut henkilöitä palvelutarpeen arviota varten. Syyksi tähän on tunnistettu ongelmien kasautuminen, kuten mielenterveys- ja päihdeongelmat yhdistettynä sosiaalisten tilanteiden pelkoon. Ehdotettujen muutosten myötä vastuu näiden henkilöiden tavoittamisesta siirtyy työvoimaviranomaisten vastuulle. Tämä merkitsee todennäköisesti työvoimapalveluille lisäkustannuksia, sillä työvoimaviranomaisen tulee varmistaa, että osaaminen ja resurssit ovat riittävät ratkaisujen löytämiseksi asiakkaille.

Vaikutusten arvioinnissa on myös huomioitava, että sosiaali- ja terveysministeriön suunnitteleman yleistuen merkitys on vielä epäselvä arvioitaessa tässä ehdotettujen toimeentulotuen muutosten vaikutusta väestötasolla pitkällä aikavälillä (<https://stm.fi/yleistuki>). Lisäksi työttömyysturvalainsäädäntöön ollaan esittämässä heikennyksiä, siten että katkos työttömyysturvaan voi tulla herkemmin (VN/9365/2025). Tämä muutos tulee lisäämään niiden henkilöiden määrää, joita toimeentulotuen perusosan alentaminen koskee. Kaiken kaikkiaan vaikutusten arviointi tilanteessa, jossa

16.6.2025

Kaupunginhallitus

VAASA/2181/00.01.06/2025

sosiaaliturvaan on juuri tehty muutoksia, ja uusia muutoksia on tulossa, on haasteellista. Vaasan kaupunki kantaa huolta erityisesti nuorten ja lapsiperheiden tilanteista, joilla pitkäaikaisvaikutukset ovat ilmeisimpiä. Vaasan kaupunki kiinnittää huomioita myös tarpeeseen aktiivisesti seurata muutosten vaikutuksia, ja sitä, että muutokset eivät aiheuta kohtuuttomia tilanteita.

7. Muu lausuntopalaute:

Vaasan kaupunki tukee Kuntaliiton vuonna 2024 tekemää ehdotusta, jonka mukaan tulisi valmistella uutta matalan kynnyksen palvelun mahdollistavaa lainsäädäntöä, jotta vaikeasti työllistyville, mutta lähempänä työmarkkinoita oleville olisi jatkossa tarjolla työllistymistä edistävä palvelu. Tämä on erityisen tärkeä nuorten työllistymisen tukemiseksi. Kuntaliiton muistiossa esitetään, että kuntouttavasta työtoiminnasta tulee erottaa osa palvelusta uudeksi palveluksi, joka on kohdennettu henkilöille, jotka ovat tosiasiallisesti työmarkkinoiden käytettävissä, mutta jotka tarvitsevat erityistä tukea päästäkseen työmarkkinoille.

Vaasan kaupunki tuo myös esiin, että kunnan mahdollisuudet vaikuttaa haastavassa tilanteessa olevien tilanteeseen ovat rajalliset. Tarvitaan yhteistyötä hyvinvointialueiden kanssa, ja sitä, että hyvinvointialue voi turvata tarvittavat ja riittävät, henkilön palvelutarpeen arvioinnin mukaiset, sosiaali- ja terveyspalvelut. Kokonaisuudessaan Vaasan kaupunki pitää myönteisenä sitä, että sosiaaliturvaa pyritään selkeyttämään ja lisäämään kannustavuutta.

Lähdeluettelo:

Kuntaliitto 2024: Kuntouttavasta työtoiminnasta uuteen vaikuttavampaan matalan kynnyksen palveluun (muistio, 27.3.2024). Saatavilla verkossa:

<https://www.kuntaliitto.fi/sites/default/files/media/file/Kuntouttavasta-tyotoiminnasta-matalan-kynnyksen-palveluun-27032024%20%28004%29.pdf>

Tiivistelmä muistiosta saatavilla:

https://www.kuntaliitto.fi/sites/default/files/media/file/Tiivistelm%C3%A4_Uusi%20matalankynnyksen%20palvelu.pdf

Laaksonen J, Kärkkäinen S, Mesiäislehto M, Tuominen N (2024). TE-palvelujen ja -toimenpiteiden käyttö ja kustannukset laskevat työttömyyden pitkittyessä. Tutkimuksesta tiiviisti 7/2024, Suomen sosiaalinen tila 2/2024. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos, Helsinki. Saatavilla: <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-408-270-9>

Nylen 2024. Asuntomarkkinakatsaus 2024. Vuokra-asuntopula Vaasan väestönkasvun pullonkaulana. Saatavilla: <https://www.vaasa.fi/app/uploads/2024/11/f1fd2420-asuntomarkkinakatsaus-2024.pdf>

Rissanen ym. Kuntien toimintamallit ja rahoitusvastuu toimeentulotukitarpeen ehkäisyssä ja vähentämisessä. Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 2021:23. Saatavilla verkossa:

16.6.2025

Kaupunginhallitus

VAASA/2181/00.01.06/2025

https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/163025/VNTEAS_2021_23.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Saikkonen & Mukkila (toim.) Toimeentulotuki 2020 -luvulla. Tavoitteena parempi viimesijainen turva. THL raportti 2/2025. Julkaisun pysyvä osoite:

<https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-408-450-5>

Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos.

Toimeentulorekisteri. Perustoimeentulotukea vuoden aikana saaneet, indikaattori 294.

Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet, indikaattorit 234, 1275, 3558.

Tuovinen: Sosiaaliset oikeudet ja toimeentulotuen uudistaminen, teoksessa Saikkonen & Mukkila (toim.) Toimeentulotuki 2020 -luvulla. Tavoitteena parempi viimesijainen turva.

THL raportti 2/2025

Zitting & Kainulainen, Ruoka-apu ja toimeentulotuen alikäyttö, teoksessa Saikkonen & Mukkila (toim.) Toimeentulotuki 2020 -luvulla. Tavoitteena parempi viimesijainen turva.

THL raportti 2/2025

VN/9365/2025. Hallituksen esitys eduskunnalle työttömyysturvalain 2 a luvun 9 ja 10 §:n muuttamisesta. Saatavilla:

<https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=25ab4111-a010-419d-a2f7-6ed2d37d4ebd>

Konsernihallinnon johtaja JK

Kaupunginhallitus hyväksyy lausunnon toimitettavaksi sosiaali- ja terveysministeriölle.

Päätös

Päätettiin ottaa käsittelyyn.

Hyväksyttiin.

16.6.2025

Kaupunginhallitus

VAASA/2181/00.01.06/2025

Tiedoksianto asianosaisille

Tiedoksianto sähköisesti 24.6.2025

Vastaanottajat:

Sosiaali- ja terveysministeriö

Lausuntopyyntö

16.05.2025

VN/34692/2024

Lausuntopyyntö toimeentulotuen kokonaisuudistuksesta

Johdanto

Sosiaali- ja terveysministeriö pyytää lausuntoanne luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle toimeentulotuesta annetun lain, sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä annetun lain 64 §:n ja kuntouttavasta työtoiminnasta annetun lain 10 §:n muuttamisesta.

Tausta

Pääministeri Petteri Orpon hallituksen hallitusohjelmakirjausten mukaan hallitus toteuttaa toimeentulotuen kokonaisuudistuksen, joka vahvistaa henkilön itsenäistä selviytymistä, vähentää pitkäaikaista toimeentulotukiriippuvuutta ja selkiyttää toimeentulotuen roolia viimesijaisena harkintaa vaativana rahaetuutena. Hallitusohjelman mukaan toimeentulotuen uudistuksella tavoitellaan myös julkistalouden säästöjä.

Tavoitteet

Esitysluonnoksen tavoitteena on vahvistaa toimeentulotuen luonnetta viimesijaisena ja väliaikaisena tukimuotona. Esityksellä tavoitellaan myös toimeentulotukimenojen kasvun hillintää. Esityksessä tiivistettäisiin velvollisuutta hakea ensisijaisia etuuksia ja ilmoittautua työttömäksi kokoaikatyön hakijaksi työvoimaviranomaiseen. Tilanteita, joissa toimeentulotuen perusosan alentaminen olisi mahdollista, lisättäisiin. Perusosan alentamisprosentteiksi ehdotetaan 20, 40 ja 50. Perustoimeentulotuen tasoa leikattaisiin yli 18-vuotiaiden henkilöryhmien osalta 2–3 prosentilla. Lasten perusosia ei kuitenkaan leikattaisi.

Esitysluonnos sisältää myös muita ehdotuksia, joiden tavoitteena on vahvistaa tuensaajan velvollisuutta käyttää tulonsa omaan elatukseensa tai asunnon vuokraan taikka nopeuttaa, sujuvoittaa, selkeyttää tai yksinkertaistaa perustoimeentulotuen käsittelyä. Lisäksi kuntien rahoitusosuutta perustoimeentulotuesta lisättäisiin 18–24-vuotiaiden toimeentulotuen saajien osalta, mikä korvattaisiin kunnille peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmän kautta.

Vastausohjeet vastaanottajille

Lausunnot pyydetään jättämään Lausuntopalveluun. Lausuntoa ei tarvitse lähettää erikseen sähköpostitse tai postitse. Lausunnon antaakseen vastaajan tulee rekisteröityä ja kirjautua lausuntopalvelu.fi-sivustolle. Tarkemmat ohjeet palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelu.fi -sivustolta Ohjeet > Käyttöohjeet. Voit pyytää tukea palvelun käyttöön osoitteesta lausuntopalvelu.om@gov.fi.

Jos ette kuitenkaan voi antaa lausuntoanne lausuntopalvelu.fi:ssä, lausunto voidaan toimittaa myös sähköpostitse osoitteeseen kirjaamo.stm@gov.fi tai postitse osoitteeseen Sosiaali- ja terveysministeriö, PL 33, 00023 VALTIONEUVOSTO. Lausuntoon pyydetään merkitsemään asianumero VN/34692/2024.

VAHVA-asianhallintajärjestelmää käyttäviä ministeriöitä pyydetään kuitenkin viemään lausuntonsa suoraan asialle VN/34692/2024.

Myös muut kuin jakelussa mainitut tahot voivat antaa asiassa lausuntonsa.

Kaikki lausunnot ovat julkisia. Ne julkaistaan ministeriön hankesivulla lukuun ottamatta suoraan ministeriön kirjaamoon toimitettuja yksityishenkilöjen lausuntoja. Ministeriön lausuntopyynnöt liitteineen löytyvät internet-sivustolta <https://stm.fi/lausuntopyynnot>.

Aikataulu

Lausunnot pyydetään toimittamaan viimeistään 27.6.2025.

Valmistelijat

Lisätietoja lausuntopyynnöstä antaa:

erityisasiantuntija Ritva Liukonen, puh. 02951 63278, etunimi.sukunimi@gov.fi
osastopäällikkö Liisa Siika-aho, puh. 0295 163 085, etunimi.sukunimi@gov.fi

Linkit

<https://stm.fi/hanke?tunnus=STM154:00/2024>

Liitteet:

[Luonnos hallituksen esitykseksi toimeentulotukilain muuttamisesta.pdf](#)

[Utkast till regeringens proposition med förslag till lag om ändring av lagen om utkomststöd.pdf](#)

Jakelu:

Akaan kaupunki
Alajärven kaupunki
Alavieskan kunta

Alavuden kaupunki
Amnesty International Suomen osasto
Asikkalan kunta
Askolan kunta
Auran kunta
Eduskunnan oikeusasiamiehen kanslia
Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kehittämis- ja hallintokeskus
(KEHA-keskus)
Enonkosken kunta
Enontekiön kunta
Espoon kaupunki - Esbo stad
Etelä-Karjalan hyvinvointialue
Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue
Etelä-Savon hyvinvointialue
Etelä-Suomen aluehallintovirasto
Eurajoen kunta
Euran kunta
Evijärven kunta
Finlands Svenska Skolungdomsförbund rf
Forssan kaupunki
Haapajärven kaupunki
Haapaveden kaupunki
Hailuodon kunta
Halsuan kunta
Haminan kaupunki
Hangon kaupunki - Hangö stad
Hankasalmen kunta
Harjavallan kaupunki
Hartolan kunta
Hattulan kunta
Hausjärven kunta
Heinolan kaupunki
Heinäveden kunta
Helsingin kaupunki - Helsingfors stad
Hirvensalmen kunta
Hollolan kunta
Huittisten kaupunki
Humppilan kunta
Hyrnsalmen kunta
Hyvinkään kaupunki
Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy
Hämeenkyrön kunta
Hämeenlinnan kaupunki
Ihmisoikeusliitto ry
Iin kunta
Iisalmen kaupunki
Iitin kunta
Ikaalisten kaupunki
Ilmajoen kunta
Ilomantsin kunta
Imatran kaupunki

Inarin kunta
Ingå kommun - Inkoon kunta
Into - etsivä nuorisotyö ja työpajatoiminta
Isojoen kunta
Isokyrön kunta
Itä-Suomen aluehallintovirasto
Itä-Uudenmaan hyvinvointialue
Jakobstad - Pietarsaaren kaupunki
Janakkalan kunta
Joensuun kaupunki
Jokioisten kunta
Joroisten kunta
Joutsan kunta
Juukan kunta
Juupajoen kunta
Juvan kunta
Jyväskylän kaupunki
Jämijärven kunta
Jämsän kaupunki
Järvenpään kaupunki
Kaarinan kaupunki
Kaavin kunta
Kainuun hyvinvointialue
Kajaanin kaupunki
Kalajoen kaupunki
Kangasalan kunta
Kangasniemen kunta
Kankaanpään kaupunki
Kannonkosken kunta
Kannuksen kaupunki
Kansaneläkelaitos
Kanta-Hämeen hyvinvointialue
Karijoen kunta
Karkkilan kaupunki
Karstulan kunta
Karvian kunta
Kaskisten kaupunki - Kaskis stad
Kauhajoen kaupunki
Kauhavan kaupunki
Kauniaisten kaupunki - Grankulla stad
Kaustisen kunta
Keiteleen kunta
Kemijärven kaupunki
Kemin kaupunki
Keminmaan kunta
Kempeleen kunta
Keravan kaupunki
Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue
Keski-Suomen hyvinvointialue
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue
Keuruun kaupunki

Kihniön kunta
Kimitoö kommun - Kemiönsaaren kunta
Kinnulan kunta
Kirkkohallitus
Kirkkonummen kunta - Kyrkslätt kommun
Kiteen kaupunki
Kittilän kunta
Kiuruveden kaupunki
Kivijärven kunta
Kohtuuhintaisten vuokra- ja asumisoikeustalojen omistajat - KOVA ry
Kokemäen kaupunki
Kokkolan kaupunki - Karleby stad
Kolarin kunta
Konneveden kunta
Kontiolahden kunta
Korsholm kommun - Mustasaaren kunta
Korsnäs kommun
Kotkan kaupunki
Kouvolan kaupunki
Kristinestad - Kristiinankaupunki
Kronoby kommun - Kruunupyyn kunta
KthLiitto (Kelan toimihenkilöt)
Kuhmoisten kunta
Kuhmon kaupunki
Kuluttajaliitto – Konsumentförbundet ry
Kuopion kaupunki
Kuortaneen kunta
Kurikan kaupunki
Kustavin kunta
Kuusamon kaupunki
Kymenlaakson hyvinvointialue
Kyyjärven kunta
Kärkölän kunta
Kärsämäen kunta
Lahden kaupunki
Laihian kunta
Laitilan kaupunki
Lapin aluehallintovirasto
Lapin hyvinvointialue
Lapinjärven kunta - Lappträsk kommun
Lapinlahden kunta
Lappajärven kunta
Lappeenrannan kaupunki
Lapsiasiavaltuutettu
Lapuan kaupunki
Larsmo kommun - Luodon kunta
Lastensuojelun keskusliitto
Laukaan kunta
Lemin kunta
Lempäälän kunta
Leppävirran kunta

Lestijärven kunta
Liedon kunta
Lieksan kaupunki
Limingan kunta
Liperin kunta
Lohjan kaupunki - Lojo stad
Loimaan kaupunki
Lopen kunta
Lounas-Suomen aluehallintovirasto
Loviisan kaupunki - Lovisa stad
Luhangan kunta
Lumijoen kunta
Luumäen kunta
Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto
Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Maahanmuuttovirasto
Malax kommun - Maalahden kunta
Mannerheimin lastensuojeluliitto
Marttilan kunta
Maskun kunta
Merijärven kunta
Merikarvian kunta
Miehikkälän kunta
Mikkelin kaupunki
Monimuotoiset perheet -verkosto
Muhoksen kunta
Multian kunta
Muonion kunta
Muuramen kunta
Mynämäen kunta
Myrskylän kunta - Mörskom kommun
Mäntsälän kunta
Mänttä-Vilppulan kaupunki
Mäntyharjun kunta
Naantalin kaupunki
Nakkilan kunta
Nivalan kaupunki
Nokian kaupunki
Nousiaisten kunta
Nurmeksen kaupunki
Nurmijärven kunta
Nykarleby stad - Uusikaarlepyyn kaupunki
Närpes stad - Närpiön kaupunki
Oikeuskanslerinvirasto
Oikeusministeriö
Oikeuspalveluvirasto
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Orimattilan kaupunki
Oripään kunta
Oriveden kaupunki
Oulaisten kaupunki

Oulun kaupunki
Outokummun kaupunki
Padajoen kunta
Paimion kaupunki
Paltamon kunta
Pargas stad - Paraisten kaupunki
Parikkalan kunta
Parkanon kaupunki
Pedersöre kommun - Pedersören kunta
Pelastakaa lapset ry
Pelkosenniemen kunta
Pellon kunta
Perhon kunta
Petäjäveden kunta
Pieksämäen kaupunki
Pielaveden kunta
Pihtiputaan kunta
Pirkanmaan hyvinvointialue
Pirkkalan kunta
Pohjanmaan hyvinvointialue
Pohjois-Karjalan hyvinvointialue
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue
Pohjois-Savon hyvinvointialue
Pohjois-Suomen aluehallintovirasto
Polvijärven kunta
Pomarkun kunta
Porin kaupunki
Pornaisten kunta
Porvoon kaupunki - Borgå stad
Posion kunta
Pudasjärven kaupunki
Pukkilan kunta
Punkalaitumen kunta
Puolangan kunta
Puumalan kunta
Pyhtään kunta - Pyttis kommun
Pyhäjoen kunta
Pyhäjärven kaupunki
Pyhännän kunta
Pyhärannan kunta
Päijät-Hämeen hyvinvointialue
Pälkäneen kunta
Pöytyän kunta
Raahen kaupunki
Raision kaupunki
Rantasalmen kunta
Ranuan kunta
Raseborg stad - Raaseporin kaupunki
Rauman kaupunki
Rautalammin kunta
Rautavaaran kunta

Rautjärven kunta
Reisjärven kunta
RETS Rikoksettoman elämän tukisäätiö
Riihimäen kaupunki
Ristijärven kunta
Rovaniemen kaupunki
Ruokolahden kunta
Ruoveden kunta
Ruskon kunta
Rääkkylän kunta
Saarijärven kaupunki
Sallan kunta
Salon kaupunki
Sastamalan kaupunki
Satakunnan hyvinvointialue
Sauvon kunta
Savitaipaleen kunta
Savonlinnan kaupunki
Savukosken kunta
Seinäjoen kaupunki
Sievin kunta
Siikaisten kunta
Siikajoen kunta
Siikalatvan kunta
Siilinjärven kunta
Simon kunta
Sipoon kunta - Sibbo kommun
Sisäministeriö
Siuntion kunta - Sjundeå kommun
Sodankylän kunta
Soinin kunta
Someron kaupunki
Solkajärven kunta
Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto Valvira
Sosiaalialan korkeakoulutettujen ammattijärjestö Talentia
SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry
Sotkamon kunta
Sulkavan kunta
Suomen Ammattiin opiskelevien liitto SAKKI ry
Suomen Kansanopistoyhdistys ry
Suomen Kuntaliitto
Suomen Lukiolaisten liitto ry
Suomen nuorisolan kattojärjestö Allianssi ry
Suomen opiskelija-allianssi OSKU ry
Suomen opiskelijakuntien liitto SAMOK ry
Suomen sosiaalioikeudellinen seura ry
Suomen vuokranantajat ry
Suomen ylioppilaskuntien liitto SYL ry
Suomussalmen kunta
Suonenjoen kaupunki
Sysmän kunta

Säkylän kunta
Taipalsaaren kunta
Taivalkosken kunta
Taivassalon kunta
Takuusätiö
Tammelan kunta
Tampereen kaupunki
Tasa-arvovaltuutetun toimisto
Terveysten ja hyvinvoinnin laitos THL
Tervolan kunta
Tervon kunta
Teuvan kunta
Tietosuojavaltuutettu
TI. Kosken kunta
Tohmajärven kunta
Toholammin kunta
Toivakan kunta
Tornion kaupunki
Turun kaupunki - Åbo stad
Tuusniemen kunta
Tuusulan kunta
Tyrnävän kunta
Työ- ja elinkeinoministeriö
Työttömien keskusjärjestö
Työttömyyskassojen yhteisjärjestö ry
Ulvilan kaupunki
Urjalan kunta
Utajärven kunta
Utsjoen kunta
Uuraisten kunta
Uusikaupunki
Vaalán kunta
Vaasan kaupunki - Vasa stad
Vailla vakinaista asuntoa ry (vva)
Valkeakosken kaupunki
Valtion tukeman asuntorakentamisen keskus Ara
Valtionalouden tarkastusvirasto
Valtiovarainministeriö
Vanhusasiainvaltuutettu
Vantaan ja Keravan hyvinvointialue
Vantaan kaupunki - Vanda stad
Varkauden kaupunki
Varsinais-Suomen hyvinvointialue
Vehmaan kunta
Vesannon kunta
Vesilahden kunta
Vetelin kunta
Vieremän kunta
Vihdin kunta
Viitasaaren kaupunki
Vimpelin kunta

Virolahden kunta
Virtain kaupunki
Vuokralaiset vkl ry
Vörå kommun - Vöyrin kunta
Yhdenvertaisuusvaltuutetun toimisto
Ylitornion kunta
Ylivieskan kaupunki
Ylöjärven kaupunki
Ympäristöministeriö
Ypäjän kunta
Y-säätiö
Ålands landskapsregering
Ähtärin kaupunki
Äänekosken kaupunki

Lausunnonantajan lausunto

Velvoitteeseen ilmoittautua työttömäksi työnhakijaksi, velvoitteeseen hakea ensisijaista etuutta ja perusosan alentamiseen liittyvä lausuntopalaute:

Perusosan suuruuteen liittyvä lausuntopalaute:

Tiedon saamiseen ja luovuttamiseen liittyvä lausuntopalaute:

Kunnan rahoitusosuuden lisäämiseen liittyvä lausuntopalaute:

Asumismenojen tarkentamiseen liittyvä lausuntopalaute:

Vaikutusten arviointiin liittyvä lausuntopalaute:

Muu lausuntopalaute:

Siika-aho Liisa
Sosiaali- ja terveysministeriö

Polvi Susanna
Sosiaali- ja terveysministeriö

16.6.2025

Kaupunginhallitus

Muutoksenhaku

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1. MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Päätöksiin **165, 167, 171, 176, 177, 180, 181** ei saa hakea muutosta, koska päätökset ovat luonteeltaan yksinomaan valmistelua tai täytäntöönpanoa (kuntalain (410/2015) 136 §) tai kyse on hallinnon sisäisestä määräyksestä tehtävän tai muun toimenpiteen suorittamisesta (oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 6 §:n 2 momentti). Muun lain perusteella seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla: **[pykälät ja muutoksenhakukieltojen perusteet]**.

2. OIKAISUVAATIMUSOHJE

Päätöksiin **166, 168, 169, 170, 172, 173, 174, 175, 178, 179, 182** haetaan muutosta kuntalain (410/2015) 134 §:n mukaisella oikaisuvaatimuksella. Koska päätöksistä voidaan tehdä kuntalain mukainen oikaisuvaatimus, niihin ei saa hakea muutosta valittamalla. Oikaisuvaatimuksen johdosta antamiin päätöksiin voi tehdä kunnallisvalituksen kohdasta 3. ilmenevällä tavalla.

Oikaisuvaatimusoikeus

Päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu taikka jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Kaupunginhallitus
Vaasan kaupungin kirjaamo
PL 3/Vaasanpuistikko 10
65101 Vaasa
kirjaamo(at)vaasa.fi
06 325 1066

Oikaisuvaatimusaika ja sen alkaminen

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei lueta määräaikaan.

Tiedoksisaanti

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän (7) päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Päätös asetetaan nähtäville **24.6.2025**.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta osoiteta, seitsemäntenä (7) päivänä siitä, kun oikaisuvaatimuksen alaisen päätöksen sisältävä kirje on jätetty postin kuljetettavaksi. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä

16.6.2025

Kaupunginhallitus

kolmantena (3) päivänä viestin lähettämisestä. Päätös on lähetetty asianosaiselle tiedoksi **sähköpostitse/kirjeellä 24.6.2025.**

Asianosaisen katsotaan saaneen tiedoksi viranomaisen edustajan tai muun asianosaiselle henkilökohtaisesti luovuttaman päätöksen luovutuspäivänä.

Oikaisuvaatimuksen toimittaminen

Oikaisuvaatimus on toimitettava viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen Vaasan kaupungin kirjaamon aukioloajan päättymistä klo 15.45. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapun-päivä, joului- tai juhannusaatto taikka arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Postiin oikaisuvaatimus on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen Vaasan kaupungin kirjaamon aukioloajan päättymistä klo 15.45. Oikaisuvaatimuksen voi toimittaa myös sähköpostitse. Sähköisen asiakirjan (sähköposti) tulee olla määräaikana Vaasan kaupungin käytettävissä tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse täydentää sähköisellä allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä. Oikaisuvaatimusasiakirjoja, jotka sisältävät arkaluonteisia henkilö- tai salassa pidettäviä tietoja, ei suositella lähetettäväksi sähköpostitse tai sen liitteenä. Oikaisuvaatimus lähetetään aina oikaisuvaatimuksen tekijän omalla vastuulla.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä ja hänen yhteystietonsa
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen.

Muutoksenhakukiello virka- ja työehtosopimuksen soveltamista ja tulkintaa koskevista päätöksistä

Viranhaltija, joka on jäsenenä yhdistyksessä, joka voi panna vireille virka- ja työehtosopimuksen soveltamista ja tulkintaa koskevaa päätöstä koskevan asian työtuomioistuimessa, tai jäsenenä edellä mainitun yhdistyksen alayhdistyksessä, ei saa hakea virka- ja työehtosopimuksen soveltamista ja tulkintaa koskevaan päätökseen muutosta oikaisuvaatimuksella eikä valituksella eikä saattaa asiaa hallintoriita-asiana ratkaistavaksi (laki kunnallisesta viranhaltijasta (304/2003) 50 §:n 2 momentti).

3. VALITUSOSOITUS (kunnallisvalitus)

Päätöksiin [pykälät] haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

16.6.2025

Kaupunginhallitus

Valitusoikeus

Kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu taikka jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksella vain se, joka on tehnyt alkuperäistä päätöstä koskevan oikaisuvaatimuksen. Mikäli alkuperäinen päätös on oikaisuvaatimuksen johdos-ta muuttunut, saa tähän päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksella myös:

1. se, johon päätös on kohdistettu taikka jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen); sekä
2. kunnan jäsen.

Valitusviranomainen

Vaasan hallinto-oikeus

PL 204/Korsholmanpuistikko 43

65101 Vaasa

vaasa.hao(at)oikeus.fi

Puh. 029 56 42780

Fax 029 56 42760

Valitusaika ja sen alkaminen

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei lueta määräaikaan.

Tiedoksisaanti

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä (7) päivänä siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Päätös asetetaan nähtäville **[päivämäärä]**.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta osoiteta, seitsemäntenä (7) päivänä siitä, kun valituksen alaisen päätöksen sisältävä kirje on jätetty postin kuljetettavaksi. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä kolmantena (3) päivänä viestin lähettämisestä. Päätös on lähetetty asianosaiselle tiedoksi **sähköpostitse/kirjeellä [päivämäärä]**.

Asianosaisen katsotaan saaneen tiedoksi viranomaisen edustajan tai muun asianosaiselle henkilökohtaisesti luovutaman päätöksen luovutuspäivänä.

16.6.2025

Kaupunginhallitus

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen Vaasan hallinto-oikeuden kirjaamon auki-oloajan päättymistä klo 16.15. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto taikka arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Postiin valitus on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen Vaasan hallinto-oikeuden kirjaamon aukioloajan päättymistä klo 16.15. Valituksen voi toimittaa myös faksina tai sähköpostitse. Sähköisen asiakirjan (telekopio tai sähköposti) tulee olla määräaikana Vaasan hallinto-oikeuden käytettävissä vas-taanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse täydentää sähköisellä allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjästä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä. Valitusasiakirjoja, jotka sisältävät arkaluonteisia henkilö- tai salassa pidettäviä tietoja, ei suositella lähetettäväksi sähköpostitse tai sen liitteenä. Valitus lähetetään aina valittajan omalla vastuulla.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>.

Valituksen perusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perustella, että:

1. päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä;
2. päätöksen tehnyt viranomais on ylittänyt toimivaltansa; tai
3. päätös on muuten lainvastainen.

Valittajan tulee esittää valituksen perusteet Vaasan hallinto-oikeudelle ennen valitusajan päättymistä.

Valitusasiakirjojen sisältö ja liitteet

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä osin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan
- valittajan nimi ja kotikunta
- jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on mainittava myös tämän nimi ja kotikunta
- valituskirjelmässä on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- jos valitusviranomaisen päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus.

16.6.2025

Kaupunginhallitus

Valitukseen on liitettävä:

- valituksenalainen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään.

Pöytäkirja

Vaasan kaupungin kirjaamo
PL 3/Vaasanpuistikko 10
65101 Vaasakirjaamo(at)vaasa.fi
06 325 1066

Vaasan kaupungin kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 8.30-15.45.

4. VALITUSOSOITUS (hallintovalitus)

Päätöksiin [**pykälät**] haetaan muutosta hallintovalituksella.

Valitusoikeus

Hallintovalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu taikka jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen).

Valitusviranomainen

Vaasan hallinto-oikeus
PL 204/Korsholmanpuistikko 43
65101 Vaasa
vaasa.hao(at)oikeus.fi
Puh. 029 56 42780
Fax 029 56 42760

Valitusaika ja sen alkaminen

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei lueta määräaikaan.

16.6.2025

Kaupunginhallitus

Tiedoksisaanti

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta osoiteta, seitsemäntenä (7) päivänä siitä, kun valituksen alaisen päätöksen sisältävä kirje on jätetty postin kuljetettavaksi. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä kolmantena (3) päivänä viestin lähettämisestä. Päätös on lähetetty asianosaiselle tiedoksi **sähköpostitse/kirjeellä [päivämäärä]**.

Asianosaisen katsotaan saaneen tiedoksi viranomaisen edustajan tai muun asianosaiselle henkilökohtaisesti luovuttaman päätöksen luovutuspäivänä.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen Vaasan hallinto-oikeuden kirjaamon auki-oloajan päättymistä klo 16.15. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto taikka arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Postiin valitus on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen Vaasan hallinto-oikeuden kirjaamon aukioloajan päättymistä klo 16.15. Valituksen voi toimittaa myös faksina tai sähköpostitse. Sähköisen asiakirjan (telekopio tai sähköposti) tulee olla määräaikana Vaasan hallinto-oikeuden käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse täydentää sähköisellä allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä. Valitusasiakirjoja, jotka sisältävät arkaluonteisia henkilö- tai salassa pidettäviä tietoja, ei suositella lähetettäväksi sähköpostitse tai sen liitteenä. Valitus lähetetään aina valittajan omalla vastuulla.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>.

Valitusasiakirjojen sisältö ja liitteet

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä osin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan
- valittajan nimi ja kotikunta
- jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on mainittava myös tämän nimi ja kotikunta
- valituskirjelmässä on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat

16.6.2025

Kaupunginhallitus

---

ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa

- jos valitusviranomaisen päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus.

Valitukseen on liitettävä:

- valituksenalainen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään.

Pöytäkirja

Vaasan kaupungin kirjaamo

PL 3/Vaasanpuistikko 10

65101 Vaasakirjaamo(at)vaasa.fi

06 325 1066

Vaasan kaupungin kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 8.30-15.45.

5. HANKINTAOIKAISUOHJE JA VALITUSOSOITUS (kansallisen kynnysarvon ylittävät hankinnat)

Päätöksiin [**pykälät**] voidaan julkisista hankinnoista annetun lain (hankintalaki) (1397/2016) mukaan hakea muu-tosta vaatimalla hankintayksiköltä oikaisua (hankintaoikaisu). Asia voidaan myös saattaa valituksella markkinaoi-keuden käsiteltäväksi, jos hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n tai vesi- ja energihuollon, liikenteen ja posti-palvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista annetun lain (erityisalojen hankintalaki) (1398/2016) 13 §:n mukaisen kynnysarvon.

5.1. HANKINTAOIKAISUOHJE

Hankintaoikaisuoikeus

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön voi vaatia hankinta-lain 132-135 §:n mukaan hankintaoikaisua. Hankintaoikaisua voi vaatia hankintayksiköltä kirjallisesti tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja tai osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas eli se, johon päätös on kohdistettu taikka jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen).

Määräaika hankintaoikaisua koskevien vaatimusten tekemiselle

Asianosaisen on vaadittava hankintaoikaisua 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta. Vaatimus on esitettävä määräajan viimeisenä päivänä ennen Vaasan kaupungin kirjaamon aukioloajan päättymistä

16.6.2025

Kaupunginhallitus

---

klo 15.45.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta hankintaoikaisuaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto taikka arkilauantai, saa hankintaoikaisun tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Tiedoksisaanti

Tavallista sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä hankintapäätös oheisasiakirjoineen katsotaan saaduksi tiedoksi sinä päivänä, jolloin päätöksen oheisasiakirjoineen sisältävä sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Jos tiedoksianto toimitetaan postitse kirjeellä vastaanottajalle, vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä (7) päivänä sen lähettämisestä, jollei tiedoksiannon näytettä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa, tiedoksianto katsotaan tapahtuneeksi saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Päätös on lähetetty asianosaiselle tiedoksi **sähköpostitse/kirjeellä [päivämäärä]**.

Hankintaoikaisun toimittaminen

Hankintaoikaisu on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen Vaasan kaupungin kirjaamon aukiolo-ajan päättymistä klo 15.45. Jos hankintaoikaisu lähetetään postitse, on kirje jätettävä postiin niin aikaisin, että se ehtii perille viimeistään hankintaoikaisuajan viimeisenä päivänä ennen Vaasan kaupungin kirjaamon aukioloajan päättymistä klo 15.45. Hankintaoikaisuasiakirjat voi toimittaa myös sähköpostitse. Sähköisen asiakirjan tulee olla määräaikana kirjaamon käytettävissä tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse täydentää sähköisellä allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä. Hankintaoikaisuasiakirjoja, jotka sisältävät arkaluonteisia henkilö- tai salassa pidettäviä tietoja, ei suositella lähetettäväksi sähköpostitse tai sen liitteenä. Hankintaoikaisu lähetetään aina hankintaoikaisun tekijän omalla vastuulla.

Hankintaoikaisua koskevan vaatimuksen sisältö

Hankintaoikaisusta on käytävä ilmi vaatimukset perusteineen. Hankintaoikaisusta on käytävä ilmi hankintaoikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi. Hankintaoikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin hankintaoikaisun tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.

Toimitusosoite

Hankintaoikaisu toimitetaan hankintayksikölle.

Kaupunginhallitus

Vaasan kaupungin kirjaamo

16.6.2025

Kaupunginhallitus

PL 3/Vaasanpuistikko 10
65101 Vaasakirjaamo(at)vaasa.fi
06 325 1066

Hankintaoikaisuvaatimuksen vireilletulo ja käsittely eivät vaikuta siihen määräaikaan, jonka kuluessa asianosainen voi hankintalain nojalla hakea muutosta valittamalla markkinaoikeuteen.

Kansalliset kynnyksarvot hankintalain mukaan ovat:

- 60 000 € tavarat, palvelut ja suunnittelukilpailut
- 150 000 € rakennusurakat
- 400 000 € sosiaali- ja terveystyöpalvelut (E-liite 1-4 kohdat)
- 300 000 € muut erityiset palveluhankinnat (E-liite 5-15 kohdat)
- 500 000 € käyttöoikeussopimukset

Erityisalojen hankintalain kynnyksarvot ovat:

- 443 000 euroa tavaroita ja palveluja koskevissa hankinnoissa sekä suunnittelukilpailuissa
- 1 000 000 euroa liitteessä C tarkoitetuissa sosiaali- ja terveystyöpalveluhankinnoissa sekä muissa erityisissä palveluhankinnoissa
- 5 538 000 euroa rakennusurakoita koskevissa hankinnoissa
- 5 538 000 euroa käyttöoikeussopimuksissa

5.2. VALITUSOSOITUS (markkinaoikeuteen)

Valitusoikeus

Tarjoaja, osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee, voi saattaa asian markkinaoikeuden käsiteltäväksi tekemällä valituksen.

Hankintalain 146 §:n mukaan puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan ei saa hakea valittamalla muutosta, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa. Lupa on myönnettävä, jos:

1. asian käsittely on lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa asioissa tärkeää; tai
2. siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.

Määräaika valituksen tekemiselle

Jollei toisin säädetä, valitus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen.

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista, jos hankintayksikkö on tehnyt hankintasopimuksen hankintalain 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa.

Valitus on tehtävä kuuden (6) kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Suorahankinta:

- Hankintayksikkö on toimittanut julkaistavaksi hankintalain 131 §:ssä tarkoitetun suorahankintaa

16.6.2025

Kaupunginhallitus

koskevan il-moituksen Euroopan unionin virallisessa lehdessä. Valitus on tehtävä 14 päivän kuluessa ilmoituksen julkaisemisesta.

- Hankintayksikkö on julkaissut suorahankinnasta jälki-ilmoituksen, mutta ei suorahankintaa koskevaa ilmoitusta. Suorahankintaa koskeva valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa siitä, kun suorahankinnasta on julkaistu jälki-ilmoitus Euroopan unionin virallisessa lehdessä.
- Hankintayksikkö ei ole julkaissut suorahankinnasta ilmoitusta tai jälki-ilmoitusta. Suorahankintaa koskeva valitus on tehtävä kuuden (6) kuukauden kuluessa siitä, kun hankintasopimus on tehty.

Sopimusmuutos:

- Hankintayksikkö on toimittanut julkaistavaksi hankintalain 58 §:n 1 momentin 9 kohdassa tarkoitettua sopimusmuutosta koskevan ilmoituksen Euroopan unionin virallisessa lehdessä. Valitus on tehtävä 14 päivän kuluessa ilmoituksen julkaisemisesta.

Tiedoksisaanti

Tavallista sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä hankintapäätös oheisasiakirjoihin katsotaan saaduksi tiedoksi sinä päivänä, jolloin päätöksen oheisasiakirjoihin sisältävä sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Jos tiedoksianto toimitetaan postitse kirjeellä vastaanottajalle, vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä (7) päivänä sen lähettämisestä, jollei tiedoksiannon näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa, tiedoksianto katsotaan tapahtuneeksi saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Päätös on lähetetty asianosaiselle tiedoksi **sähköpostitse/kirjeellä [päivämäärä]**.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen markkinaoikeuden kirjaamon aukioloajan klo 16.15 päättymistä. Itse tiedoksisaantipäivää ei lasketa mukaan. Hakemuksen voi toimittaa markkinaoikeuden kansliaan henkilökohtaisesti, asiamiestä käyttäen, lähetin välityksellä, postitse, telekopiona tai sähköpostin avulla kuten laissa sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) säädetään. Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto taikka arkilauantai, saa asiakirjat toimittaa markkinaoikeudelle ensiksi seuraavana arkipäivänä.

Markkinaoikeuden osoite ja muut yhteystiedot

Markkinaoikeus
Sörnäistenkatu 1,
00580 Helsinki
markkinaoikeus(at)oikeus.fi
puh. 029 564 3300

16.6.2025

Kaupunginhallitus

---

fax 029 564 3314

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>.

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava hankinta-asia, jota valitus koskee, sekä valittajan vaatimukset ja niiden perusteet. Puitejärjestelyyn perustuvan hankinnan osalta valituskirjelmässä on esitettävä, minkä vuoksi käsittelylupa tulisi myöntää.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatija on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Lisäksi on ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valitukseen on liitettävä alkuperäisenä tai jäljennöksenä päätös, johon haetaan muutosta, sekä todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta. Valitukseen on liitettävä asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi. Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, kuten oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 32 §:ssä säädetään.

Oikeudenkäyntimaksu

Markkinaoikeuden oikeudenkäyntimaksu julkisia hankintoja koskevissa asioissa on 2 120 euroa. Jos hankinnan arvo on vähintään 1 miljoona euroa, oikeudenkäyntimaksu on 4 240 euroa. Jos hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa, oikeudenkäyntimaksu on 6 350 euroa. Hankinta-asioissa peritään 2120, 4240 tai 6350 euron sijasta 500 euron oikeudenkäyntimaksu, jos asia poistetaan käsittelystä antamatta pääasiassa ratkaisua, se jää tutkimatta tai se jää sillensä. Näin voi käydä esimerkiksi valituksen peruutuksen vuoksi. (Edellä säädettyjen maksujen suuruus tarkistetaan kolmivuotiskausittain oikeusministeriön asetuksella rahan arvon muutosta vastaavasti (tuomioistuinmaksulaki (1455/2015) 2 §).

Muutoksenhausta ilmoittaminen hankintayksikölle

Hankintalain 148 §:n nojalla hankinta-asiaan muutosta hakevan on kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikölle viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön kohdassa 1. mainittuun osoitteeseen.

Muutoksenhakukielto

Hankintalain 163 §:n mukaan markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvaan asiaan ei saa hakea muutosta

16.6.2025

Kaupunginhallitus

---

kuntalain eikä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain nojalla.

Puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan ei saa hakea muutosta valittamalla, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa hankintalain 146 §:n mukaisesti.

Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee:

1. yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua;
2. sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin hankintalain 75 §:n nojalla; tai
3. sitä, että hankintalain 93 §:ssä tarkoitetun kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia.

Hankintalain 42 §:ssä tarkoitettuun puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan tai 51 §:ssä tarkoitettua dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevaan hankintayksikön ratkaisuun ei saa hakea valittamalla muutosta, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa.